

Auteurs: Ine Pulles, Annet Tiessen-Raaphorst, Isolde Woittiez, Frieke Vonk

Verklaringsmodel sport: deelname en –verband verklaard

Verklaringsmodel sport: deelname en –verband verklaard

Inleiding

Waarom sporten en bewegen veel mensen wel regelmatig, terwijl anderen er niet toe aan te zetten zijn? Welke kenmerken liggen hieraan ten grondslag? Hoe verhouden die zich tot elkaar? En voor sportbeleid relevant: zijn ze ook te beïnvloeden? Deze vragen staan centraal bij de ontwikkeling van een verklaringsmodel sportdeelname. Dit model kan enerzijds ingezet worden om te bepalen welke kenmerken samenhangen met sportdeelname en het verband waarin men sport (verklaring van gedrag). Anderzijds biedt het ons ook de mogelijkheid tot ex-ante beleidsevaluaties, als verkenning voor mogelijke beleidsinitiatieven. In deze presentatie wordt de eerste toepassing uitgelicht en presenteren we de uitkomsten van het verklaringsmodel.

Methode

De sociaalecologische theorievorming (Bronfenbrenner, 1986) vorm het uitgangspunt voor het verklaringsmodel. We gebruiken het sociaalecologische model van Bauman et al. (2012) als basis voor ons theoretische model, waarin de belangrijkste kenmerken die van invloed zijn op sportgedrag besproken worden. Dit theoretische model is vertaald in een empirisch model. De data van de Vrijetijdsomnibus 2016 (VTO) van SCP en CBS vormen de basis voor de intra- (individuele) en interpersoonlijke kenmerken, gecombineerd met verschillende databestanden met sociale, omgevings- en beleidskenmerken. We identificeren verklarende factoren met behulp van een multivariaat verklaringsmodel. Zo kan nagegaan worden welke factoren bepalend zijn voor de uitkomstmaten: sportdeelname en sportverband. Dit doen we gecorrigeerd voor het (onderlinge) effect van de andere factoren.

Resultaten

De resultaten¹ lijken er op te wijzen dat individuele kenmerken de meest bepalende factoren zijn voor sportgedrag. Het gaat hierbij om demografische kenmerken en iemands motivatie om te sporten. In veel mindere mate spelen de invloed van de sociale en fysieke omgeving en het beleid een rol. Een veilige sociale omgeving en de inzet van buurtsportcoaches lijken wel aan sportdeelname bij te dragen.

Discussie en conclusie

---

¹ Ten tijde van het schrijven van deze abstract worden enkele analyses nog gewijzigd, het gaat hier dan ook om voorlopige resultaten.

Het sociaalecologische model is als een ui met verschillende ringen. De kern, ofwel individuele kenmerken, hangt het meest samen met sportdeelname. De ringen daarbuiten in mindere mate. Dit terwijl omgevings- en beleidskenmerken in de buitenste ringen te beïnvloeden zijn en dit voor individuele kenmerken nauwelijks opgaat.

Referenties

Bauman, A. E., Reis, R. S., Sallis, J. F., Wells, J. C., Loos, R. J. & Martin, B. W. (2012). Correlates of physical activity: why are some people physically active and others not?. *The Lancet*, 380(9838), 258-271.

Bronfenbrenner, U. (1986). Ecology of the family as a context for human development: Research perspectives. In: *Developmental Psychology*, jg. 22, nr. 6, p. 723.